

PLYM, m. 3. (fr. *Plume*, af lat. *Pluma*) Hattfjäder, fjäderbuske.

PLYS, m. 3. (fr. *Peluche*, eng. *Plush*) Tyg af ull, silke, bomull o. s. v., som på ena sidan är mycket långhårigt.

PLYSÄ, v. a. 1. (klädesf.) Utrycka noppor och smolk af väf, då den kommer ifrån väfstolen. — *Plysnings*, f. 2.

PLÅGA, v. a. 1. Försöka smärta, lidande, sorg, bekymmer. *Vara p-d af gikt. P-s af törst. P. bönder, underhafvande. P. sitt sinne med bekymmer.* (Fig.) *Samvetet p-r honom. P. sig med onödiga omsorger.* — *Syn.* Pina, Qvälja, Agga, Anfäkta, Jägta, Ansätta, Beklämma, Martera, Beängsta, Besvära.

PLÅGA, f. 1. 1) Känsla af något, som plågar. *Förorsaka p.* — 2) Hvad som plågar. *Stenpassion är en svår p.* (Bibl.) *De egyptiska p-gorna*, de tio svåra plågor, hvarmed Gud hem-sökte Egypten, då Pharao ej ville släppa Israels barn. (Ordspr.) *Hvar dag har sin p.*, medför något, som plågar, oroar, gör bekymmer eller besvär. — *Syn.* Pina, Marter, Anfäktelse, Anfäkting, Agg. — *Ss.* *Plågosfri* ell. *Plågsfri*.

PLÅGANDE, n. 4. Handlingen eller verkningen, hvarigenom någon plågas.

PLÅGARE, m. 3. En, som plågar. Har sammansättningarna Bond-, Hästplågar.

PLÅGNÄSTE, n. 4. (fam.) Ställe, hvarifrån plågor utgå. *Det är ett p. för orten.*

PLÅGOANDE, m. 2. pl. — *andar.* 1) (myt.) Ande, hvars bestämelse är att plåga de onda. *Jfr. Furie.* — 2) (fig.) En, som plågar. *Han är vår p.*

PLÅGORIS, n. 3. (fig.) Person eller sak, som orsakar svåra plågor, mycket ondt. *Attila var världens p.* — *Syn.* Gissel.

PLÅGSAM, a. 2. Som bringar, medför, orsakar plågor. *En p. tandvärk.* — *Syn.* Pinsam, Smärtsam, Plågande, Pinande, Marterande, Besvärlig, Grym.

PLÅN, n. 3. Oljadt pergament, som begagnas att derpå skriva med blyertsenna, då det skrifa åter kan utplånas, hvarest pergamentet äno kan nyttjas till samma ändamål.

PLÅNA, v. 1. *P. út*, se *Utplåna*.

PLÅNBOK, f. 3. pl. — *böcker.* Liten bok med inhöftade plån till anteckning af hvarje handa.

PLÅSTER, n. 3. (t. *Pflaster*, lat. *Emplastrum*) Ett slags läkemedel för utvärtes bruk, till sammansättning och användning liknande en salva, men fastare och segare, så att det vid uppvärmning i handen blir mjukt och klabbigt, utan att smälta. *Lägga på p. Taga af p.* (Talesätt) *Det är som hvita p-tret*, gör hvarken godt eller ondt, gör ingen nytta, tjenar till intet.

PLÅSTERDOSÄ, f. 1. Dosa, hvori plåster förvaras.

PLÅSTERDUK, **PLÅSTERLAPP**, m. 2. Duk, lapp, hvarpå plåster blifvit utbreddt.

PLÅSTERLÅDA, f. 1. Låda, hvori plåster förvaras.

PLÅSTERSPADE, m. 2. pl. — *spadar.* Liten spade af trä, hvarmed plåster utbredes.

PLÅSTRA, v. a. o. n. 1. Pålägga plåster, använda plåster emot en sjukdom. Se äfv. *Qvacksalva.* — *Plåstrande*, n. 4. o. *Plåstring*, f. 2.

PLÅT, m. 2. 1) Tunn och jemn, valsad eller utsmidd, oförtentad skifva af metall. *Beslå med p-ar.* — 2) Stycke af en dylik skifva, begagnadt till något särskilt ändamål. *P. på en värja, på*

en böss-stock, o. s. v. Gräverad p. — Se *Ljusplåt.* — 3) a) Stämplad kopparplåt, fordom brukad som mynt. — b) (nu) Fingeradt mynt = 16 skillingar. — 4) Ett slags fordom bruklig sköld af jern eller koppar.

PLÅTHAMMARE, m. 2. pl. — *hamrar.* 1) Hammare, hvarunder metall utsmides till plåtar. — 2) Bruk med plåtsmedja.

PLÅTPRESS, m. 2. Ett slags skrufpress.

PLÅTSAX, f. 2. Ett slags sax, som användes till plåtars klipping.

PLÅTSEDEL, m. 2. pl. — *sedlar.* (tillförene) Riksgäldsedel, som gällde en plåt.

PLÅTSLAGARE, m. 3. Handverkare, som vid sitt arbete begagnar oförtenta plåtar.

PLÅTSMED, m. 3. Smed, som utsmider plåtar. **PLÅTSMEDJA**, f. 1. Smedja, der plåtar utsmidas.

PLÅTSMIDE, n. 4. Plåtars utsmidning af metall.

PLÄDERA, v. n. 1. (fr. *Plaider*) Tala för en sak inför rätta.

PLÄGA, v. n. 1. Hafva en viss vana; vara bruklig, vanlig. *Han p-r om afnarna göra en promenad. Det p-r så gå.* — *Syn.* Bruka.

PLÄGA, v. a. 1. 1) Undfagna med mat och dryck. *P. någon väl.* — *Syn.* Förplåga, Undfagna, Traktera, Regalera. — 2) *P. vänskap, umgänge med någon*, underhålla v., u. *P. råd*, se *Rådplåga.* — *P. sig*, v. r. Undfagna sig. — *Plågande*, n. 4.

PLÄGNING, f. 2. 1) Undfagnande med mat och dryck. — 2) Se *Välafgnad*.

PLÄGSED, m. 3. Se *Sedvana.* *Efter gammal p.*

PLÄNKRA, plänngkra, v. n. 1 (t. *plänkern*; ridk.) Tumla om med hästen.

PLÄTER, plät'r, m. sing. Koppar, öfverdragen med silfver.

PLÄTERA, v. a. 1. (t. *plattiren*) Öfverdraga en sämre metall med en ädlare och kostbarare. — *Pläterande*, n. 4. o. *Plätering*, f. 2.

PLÄTT, m. 2. 1) Liten plåt. — 2) Naken, bar fläck. *Rakad p. på hufvudet.* — 3) Helt liten tunn, rund kaka af hvetmjöl, ägg och mjölk, gräddad öfver glöddel, i en särskilt panna (Plättpanna). — 4) (fam.) Litet lätt slag med handen. — *Syn.* Smäck.

PLÄTTA, v. a. 1. 1) (tekn.) Platt-trycka (gulddragares tråd). — 2) *P. till*, ge ett lätt slag med handen.

PLÄTTLÄF, m. 2. pl. — *lafvar.* Lafslägtet *Lecidea*.

PLÖJA, v. a. 2. (af *Plog*) 1) Med plog uppköra jord, för odling eller till såning. *P. första, andra gången. P. om. P. ned*, genom plöjning öfvertäcka med jord. *P. upp*, se *Upplöja*. — 2) (fig.) a) (om fartyg) Gå, drivas öfver, genom. *Skepp, som p-jer hafvet. Kölen p-jer vägen.* — b) Orsaka färör. *Bekymren ha p-jt hans panna.* — *Plöjande*, n. 4. o. *Plöjning*, f. 2.

PLÖJARE, m. 3. En, som plöjer.

PLÖRESI, --i', f. 3. (fr. *Pleuresie*) Håll och styg.

PLÖRÖSER, -ö's'r, m. 3. pl. (fr. *Pleureuses*, af *Pleurer*, gråta) Hvita batistremor, som fästas på rockuppslagen under de första dagarna af en djup sorg.

PLÖS, m. 2. Läderremsan under remmarna eller spännet på en sko, eller under remmarna på en känga.